

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 284/2021
24.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужених АД „Железнице Србије“ из Београда и АД за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд, чији је пуномоћник Ђорђе Ђурић, адвокат из ..., уз учешће умешача Републике Србије, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину на страни туженог АД „Железнице Србије“, Београд, ради исплате накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3334/20 од 10.11.2020. године, у седници одржаној 24.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3334/20 од 10.11.2020. године, **ОДБИЈАЈУ** жалбе тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 561/17 од 24.06.2020. године, ставу четвртом, петом и шестом, а захтеви тужених за накнаду трошкова поступка по жалби се одбијају.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да солидарно тужиоцу накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 85.278,37 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 561/17 од 24.06.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је учешће Републике Србије у овој парници у својству умешача, пријављено суду поднеском од 20.03.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован основни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да тужиоцу за период од новембра 2014. године до августа 2015. године, солидарно исплате неисплаћене накнаде за топли оброк, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до коначне исплате, на појединачно опредељене износе, као и да се обавезе тужени АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, да тужиоцу за период од септембра 2015. године до новембра 2016.године, исплати неисплаћене накнаде за топли оброк, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до коначне исплате на појединачне опредељене износе, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплате на име неисплаћеног регреса за коришћење

годишњег одмора за 2015. годину, износ од 44.166,00 динара, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, као и да се обавезе тужени АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, да тужиоцу исплати на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2016. годину, износ од 45.767,00 динара, са законском затезном каматом почев од 01.01.2017. године. Ставом четвртим изреке, делимично је усвојен евентуални тужбени захтев тужиоца и обавезани тужени да тужиоцу солидарно исплате на име неисплаћене накнаде за топли оброк за период од новембра 2014. године до августа 2015. године, појединачно одређене износе, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке, као и да је обавезан тужени АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ да тужиоцу исплати на име неисплаћене накнаде за топли оброк за период од септембра 2015. године до новембра 2016.године, појединачно одређене износе, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом петим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно исплате на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2015. годину, износ од 33.124,50 динара, са законском затезном каматом почев од датума доспелости и обавезан је тужени АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, да тужиоцу исплати на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2016. годину, износ од 34.325,25 динара, са законском затезном каматом почев од датума доспелости. Ставом шестим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу плате трошкове парничног поступка у укупном износу од 94.375,67 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до коначне исплате. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиоца у делу у коме је тражио да се обавезу тужени да му на досуђени износ трошкова поступка плате камату почев од дана доношења пресуде, па до дана извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3334/20 од 10.11.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртм изреке и одбијен као неоснован евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплате на име неисплаћене накнаде за топли оброк појединачно одређене износе, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке, као и да се обавезе тужени АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ да тужиоцу исплати на име неисплаћене накнаде за топли оброк појединачно одређене износе, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, преиначена првостепена пресуда у ставу петом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплате на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2015. годину износ од 33.124,50 динара, са законском затезном каматом почев од датума доспелости и обавезује се тужени АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, да тужиоцу исплати на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2016. годину износ од 34.325,25 динара, са законском затезном каматом почев од датума доспелости. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу шестом изреке првостепене пресуде и одбијен као неоснован захтев тужиоца да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно плате трошкове парничног поступка у укупном износу од 94.375,67 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до коначне исплате. Ставом четвртм изреке, обавезан је тужилац да туженом АД за

железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 20.322,00 динара, а ставом петим се обавезује тужилац да туженој АД „Железнице Србије“ накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 16.644,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка учињених пред другостепеним судом и потребе разматрања правних питања и уједначавања судске праксе са предлогом да се о истој расправља применом одредбе члана 404. ЗПП.

С обзиром да је ревизија тужиоца дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у спорном периоду од 01.02.2015. године до 31.08.2015. године, био запослен код тужене АД „Железнице Србије“ на радном месту ..., а након статусне промене код туженог АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд. Тужиоцу уговором о раду нису посебно утврђени износи за топли оброк и регрес, већ се наводи да запослени има право на друга примања по основу радног односа у складу са колективним уговором АД „Железнице Србије“. У складу са одредбом члана 171. став 1. Колективног уговора послодавца („Службени гласник РС“ бр. 37/95, 7/00), тужиоцу на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора припадају утврђени износи. У платној листи тужиоца нису исказани обрачун и исплата накнаде за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, као ни структура вредности једног радног сата.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом принципа терета доказивања обрачуна и исплате накнаде која је предмет тужбеног захтева, а који је на туженој, који се није могао изјаснити о висини предметних накнада.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев, налазећи да су ове накнаде тужиоцу исплаћене кроз вредност радног часа за обрачун зараде, а да пропуст послодавца да у обрачун зараде искаже податке по основу трошкова исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, не води закључку да тужиоцу исте нису исплаћене.

Овакво становиште другостепеног суда заснива се на погрешној примени материјалног права.

Наиме, терет доказивања чињеница које спречавају остваривање права или услед којих је право престало да постоји (да су тужиоцу исплаћене накнаде које су предмет парнице) је на туженој, сагласно члану 231. став 3. ЗПП. Како у конкретном случају тужена своје тврдње о извршеној исплати предметних накнада није доказала, иако се сви евентуални докази о томе налазе код послодавца, дужна је да сноси терет својих недоказаних тврдњи. Наиме, запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора. Ово право запосленог произлази из члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 са изменама и допунама), док се висина ових трошкова ближе регулише општим актима послодавца. У ситуацији када послодавац ово право запослених не исказе у платној листи запослених, како је прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду, терет доказивања да је запосленима исплаћена накнада ових трошкова је на туженој. У супротном, тужена као послодавац мора сносити ризик таквог пропуста као што је основаност тужбеног захтева, како је правилно закључио првостепени суд.

Из наведених разлога, другостепена пресуда је преиначена, одбијена жалбе тужене и потврђена првостепена пресуда, сагласно члану 416. став 1. ЗПП.

Имајући у виду да тужени по жалбама нису успели, то су одбијени и њихови захтеви за накнаду трошкова поступка по жалби.

С обзиром на успех у поступку по ревизији, тужени су обавезани да тужиоцу накнаде трошкове у износу од 85.278,37 динара и то за састав ревизије износ од 14.400,00 динара и на име судских такси износ од 70.878,37 динара, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП, Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12...99/20) и Таксене тарифе из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 95/18).

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**